

Fejlesztő foglalkozás

Bartáné Vörös Szilvia küldte be 2023. 10. 29., v - 20:00 time időpontban

Terv típusa

Óraterv

Szektor

Oktatás

Témakör, tanulási terület

Helyesírás

Szakmai tantárgy(ak)

Szakmai idegen nyelv

Évfolyam

9. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

Beszédhangok képzésének ismerete

Fogalmak

Beszédhangok képzése

Szükséges eszközök

Okostelefon

Óra előtt vagy projekthez kiadott anyagok

Mi a hang?

A hang egy rugalmas közeg részecskéinek rezgése, amelyet mozgó hangforrás hoz létre. A szabályos rezgő mozgás szabályos szerkezetű hangokat hoz létre, ezeket zenei hangoknak nevezzük, kellemesebbnek észleljük.

A szabálytalan mozgású hangforrások (pl. koppanás, zörrenés) által keltett hangok között is vannak kellemesebbek (pl. csobbanás, lombusugás).

Az óra / projekt bevezető része, előkészítése

Hang- és hangérzet

A hangoknak hangérzetük van, a hangérzet az, amilyennek észleljük őket.

Vannak olyan hangok, melyeket egyáltalán nem észlelünk (sok állatfaj észleli az ember által nem észlelt hangokat is). Az egyes emberek hallási észlelése eltérő lehet, vannak érzékenyebb és kevésbé érzékeny emberek. A nagyon erős hangokat fájdalomként észleljük.

Az óra / projekt megvalósításának tervezése

A levegő útja a beszéd során

A beszédképzéshez levegőre van szükség, ugyanis a beszédhangokat a tüdőnkől kiáramló levegő segítségével képezzük. A levegő a tüdőből a légcsövön keresztül jut a gégébe, amelyben a hangszalagok helyezkednek el. A hangszalagokat izmok segítségével tudjuk szabályozni.

A levegő a gégét elhagyva a garatba jut. A garatból nyílik a szájüreg és az orrüreg, a levegő ezeken keresztül távozhat.

A legtöbb hang a szájüregben nyeri el végső formáját, itt történik az artikuláció. A szájüregben található hangképző szervek mozgásával különbözőképpen módosíthatjuk a levegő áramlását. Mássalhangzók képzésénél akadályokat állítunk a levegő útjába, a magánhangzók képzésénél a levegő szabadon áramlik ki.

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

Liveworksheets

Értékelési terv

Mihez van szükség levegőre?

Milyen szervek vesznek részt a hangképzésben?

Hogy képezzük a mássalhangzókat?

Hogy képezzük a magánhangzókat?

Házi feladat, projektfeladat

Rajzold le hangképzés során a levegő útját!

Közismereti tantárgy(ak)

anyanyelv és irodalom